

## Le Laé Claude-Marie AR HI

### DIREZON AR CHAS... HAG AN DUD

N'eus ket kement-se a skridou brezoneg deuet deuz an triwehved kantved hag a vije bet savet da lakaad an dud da hoarzin. Ken nebeud o chom war harzou pe er-mêz ar relijion. Hemañ a zo en o zouez.

Kompozet e 1772 gand eur studier war ar reiz a zeiz vloaz warn-ugent deuet da dremen eun devez bennag a vakañchou e presbital e vignon (e genderv?), an aotrou Floh, person Gwitalmeze, skignet ez eus ennañ eur bern anoïou tud na anavezom ket ken : personed ha kureed, avokaded, barnerien ha noterien bro-Leon ar bloaveziou 1770. Daoust da ze e chom warnañ blaz spered eun amzer eet da get, ez om gouest da dañvad c'hoaz gand plijadur.

Klaoda-Mari Al Lae a oe ganet e Lanniliz, d'an eiz a viz ebrel er bloavez 1745. E dad, menajer e Gorrekear ar C'houm, a ouie lakaad e ano. E vamm ne ouie ket. Ma'z eo sur ne oant ked tud pinvidig, ne oant ket ive euz ar re baourra. Deg a vugale a oa en tiegez, KlaodaMari o veza an eil diweza anezo. Ne ouezer netra euz bloaveziou e vugaleaj hag e oad kenta. Ne halle ket kemer plas e dad : breudeur kosoh egetañ a oa c'hoaz war ar renk. Neuze ez eas d'ober e studi e skolaj Kastell-Paol. Piou a bête evid e bañsion? den ne oar; e dud? eur beleg en-nije remerket ar spered lemm a oa ennañ?

E skolaj Kastell ne veze d'ar mare-ze nemed pevar hlas. Al Lae a heulias ar hwehved, ar pemped, an eil hag a-benn ar fin hini ar *rhétorique*. Brezoneg a ouie da genta, evel just; deski a reas galleg ha latin, e-mesk traou all. Pa zigouezas er skolaj e oa triweh vloaz dija. Marteze e oa re fall e yhed a-ziagent da houzañv eur vuhez a studi; pe c'hoaz e oe red dezañ gortoz ma oe achu studiou eur breur henna a gouste ker d'e dud.

D'e zaou vloaz warn-ugent, e 1767, e oe kaset da studial ar reiz e Roazon. Resevet e oe da avokad c'hweh vloaz diwezatoh. Chom a raio d'ober ar vicher-ze e-kichenn ar Parlamant beteg ar Revolusion vraz. Neuze, e fin ar bloavez 1790, e vo anvet da varner e Landerne. Ne bado ket pell eno : gand ar hleñved e vo lammet e vuhez digantañ d'an unneg a viz even ar bloaz war-lerh.

E-doug e vuhez en-eus Al Lae savet meur a varzoneg latin, galleg ha brezoneg. Dastumet int bet gantañ en eul leor bihan diwar e bluenn: *Heures perdues d'un écolier de Léon*. E brezoneg, eur pezh mil pemp kant deg ha tri ugent gwerzenn ennañ: *Sarmon war ar maro a Vikeal Vorin...*<sup>1</sup>, eiz *epigramm* ha pevar-ugent a ra goab euz mistri, skolaerien ha tud all o chom e Kastell tro-dro d'ar skolaj etre 1763 ha 1767<sup>2</sup>, peziou bihan all... hag *Ar Chy*<sup>3</sup>.

Friket eo bet Finao, ki barbet person Lanniliz, gand eur harr. E enebour Picot, mastin Yann Floh, a zo kaoz da ze. Prosez a vezo etre an daou vestr e Lanniliz da genta, goude-ze e Lezneven ha beteg e Roazon. Galvet e vo chas ar parreziou tro-war-dro da destou. Ha n'eus ket seblant e vo fin eun devez bennag d'an afer! Peadra da Glaoda-Mari da lakaad e vignoned, tud a iliz ha tud a lezenn, da hoarzin warno o-unan. Unan bennag a zisplijo dezañ peder strofenn (war nao ha tri-ugent); setu e vint lakeet a-gostez<sup>4</sup>. Kaoz a oa enno euz baradoz ar chas hag euz Jean-Jacques Rousseau.

Abalamour d'ar re-mañ, ha da re all emichañs, e vo lavaret diwezatoh e oa Al Lae enebour d'ar veleien, d'an Iliz ha d'ar reluijion. E gwirionez e oa, evel kalz a dud a lezenn, kalz a dud a iliz, war-lerh filozofed an triwehved kantved (lenn a ree Voltaire ha Rousseau), a-eneb ar re a ra anezo en eun notenn «fanatiked». E gostezenn e oa hini ar rezon. Abalamour da ze e troio a-du gand ar Revolusion o komañs. A-hend-all, daoust ha ne ra ket kement a hoab euz tud ar bobl, pa vezont dirêzon ?

Med abalamour da ze ive e vo sellet (ha skrivet) a-dreuz outañ gand «fanatiked» all, deuet war-lerh distro ar Vourboned. E dro spered ne oa gouest da gompren ken na Kerdanet, na Souvestre, na Kervarker, na memez Levot. E libertinaj, da lavared eo librentez e zoñjou hag e skridou, eo a sponte paotred ar Roue pe re an Impalaer kerkoulz hag ar republikaned «fur».

Evel e vreur yaouankoh Prosper Proux eo chomed Klaoda-Mari Al Lae kuzet e traoñ sahad ar skrivagnerien vrezonég beteg or hantved. Difurchet eo bet a-benn ar fin gand Gaston Esnault, a embannas er bloavez 1921 eul leor kenta, ennañ barzonegou e galleg hag ar *Sarmon...* e brezoneg. Eun eil leor a oa sañset da zond diwezatoh, gand Ar *C'hy*; ne zeuio ket, daoust da vuhez hir G. Esnault<sup>5</sup>.

Petra a zesk Ar *C'hy* deom diwar-benn istor ar hultur e brezoneg? Da genta e veze tri langaj<sup>6</sup> gand an dud desket e Breiz-Izel a-rog dispah 1789: brezoneg, galleg ha latin<sup>7</sup>. Bez' e helled neuze kemer plijadur, etre tud desket, o kana hag o tibuna gwerzennou e yez ar vro. Homañ ne oa ket deuet da veza c'hoaz yez ar beizanted hag an dud dizesk, pe en tu all yez sakr ar Gelted koz. Ne vo greet an troh etre penn uhella ha penn izella ar gevredigez, e-keñver ar geriou, nemed war-lerh ar Revolusion. Neuze hepken e teuio ar hultur brezoneg da veza hini ar bobl nemetken. Savet da genta da lakaad beleien hag avokaded da hoarzin e vo skignet dioustu gwerzennou Ar *C'hy* e-touez al labourerien-douar hag ar vicherourien. Hanter-kant vloaz diwezatoh, dizoñjet gand ar re-ze, e vo sellet outo evel euz merkou dister spered ar bobl. *Transit gloria...* en-nije lavaret Dom Pedr-Yan Ar C'hauseur, sarmoner Mikeal Vorin.

**Yves Le Berre**

**Transeat Censor<sup>8</sup>**

It en ho hent, paganed  
Ha c'hwi oll toud, azenned  
Ha mar lennit al levr-mañ,  
Ha mar kavit faotou ennañ,  
Salokras, ho-pet memor  
E lavaran : Transeat Censor.

## AR HI

kantik spirituel war don « Ar hi klañv,  
*cum notis variorum, numquid ego canis sum*<sup>9?</sup>»

1

An oll hervez an natur  
'Zo d'ar maro sujet;  
An abostol er skritur  
En-deus e lavaret :  
Ar briñsed, ar rouaned  
A beb oad, a beb bro...  
Chas ar bersoned, memez,  
'Zo sujet d'ar maro.

2

A-eneb eur seurt lezenn  
Pa n'heller rebarbi,  
Aotrou person, birviken  
N'am-boa gouelet d'ho ki,  
Ma vije e vajeste  
Heb aksidant funest  
Desedet a glañv-wele  
Evel an dud onest.

3

Mez pa ran atañsion  
War e varo mezuz,  
E teu ar gompasion  
D'ober din gouela druz  
Kompoz e epitafenn.  
Teir gwech em-eus soñjet  
Hag euz va dorn ar bluenn,  
Teir gwech a zo kouezet.

4

Piou en-divije, siwaz,  
N'onn pe zeiz lavaret,  
E vije Finaou geaz<sup>10</sup>  
Ker buan-mañ desedet ?  
Mez n'e ket eur e varo  
Am surpren c'hoaz muia ;  
Mez ar maleur divalo  
'Zo arruet ganta<sup>11</sup>.

5

Chas Dagobert, ar roue,  
War raport an istor,  
Ha ki manah Sant Rok ive,  
'Zo maro gand enor.  
Biskoaz ki war ar béd-mañ,  
- Lennit hag e welot -  
N'en-deus roet evel hemañ  
E borpant oh ar rod<sup>12</sup>.

6

Gwir eo, Touign, ha Moustafa,  
Dragon, Turk ha Moustach  
N'o-deus ket gallet paka  
Ar memez avantach.  
Darn anezo, a glevan  
Ouh ar groug zo marvet ;  
Mez dioh ar rod diannañ<sup>13</sup>  
Int bet oll prezervet.

7

Ki Yehan Floh ar grougadenn,  
Mil gwech erminennet  
'Zo kaoz euz an abadenn  
'N hini zo arruet  
Oh heul e dantasion  
E lazas-eñ anezañ,  
Pell 'zo, eme ar person,  
A ! ma vize<sup>14</sup> dezañ.

8

Dre ar gasoni vortal<sup>15</sup>  
En-doa oh Finao  
Eo hen tentas e zroug-eal  
Da veza e vourreo.  
Ar gasoni a ziskar  
Kement penn zo er béd;  
Dre 'r gasoni Jules César,  
E Rom a oe lazet.

9

Bez' eus eun ostaleri,  
E-kichenn an ti braz.  
Eno e chom Yann Herri  
Galvet expert ar chas ;  
Ar person her hemennas.  
Arruoud a reas raktal ;  
Hanter-kant skoed her prizas ;  
N'eo ket ker ar chatal

10

E-keñver ar baeamant  
Ez eus savet prosez ;  
Ar hi muntrer a bretant  
N'en-deus ket great esprez ;  
Mez faot euz a breuvennou,  
Eo riskluz e afer.  
Divenn a ra 'l lezennou  
Kredi 'r chas war o ger.

11

Ouhpenn hervez santimant  
Ar brobabilisted  
Ki Yann Floh sertanamant,  
E faot a zo santet :  
Eun dra eaz eo da zantoud  
N'oa ket heb e zoñjal,  
E teuas David da dizoud  
Goliath en e dal.

12

Ledannoh eo gouskoude,  
Eun tal evid ar rod.  
Rezon ki 'r Floh d'an dud-se  
A zo rezon sod ;

Afer all a zo savet,  
Minored eo ar chas  
Ma rank o hulatore<sup>16</sup>  
Prosezi en o flas.

13

En ofisialite  
Ar person goulenner  
A egzij gand gravite,  
Dioh an divenner :  
Kant lur evid priñsival  
Ha domach emerjant<sup>17</sup>  
Ha triweh skoed eiz real  
Evid profid sesant<sup>18</sup>.

14

An aotrou 'n ofisial,  
Evid kaoud konesañs  
Euz a wir peb aneval,  
Zo deuet d'an aodiañs.  
An oll chas zo dilamet  
A hroz evid selaou,  
Hag eus dezo desernet  
Akt euz o frezañsou.

15

Etre chas an tiegeziou  
Ha chas ar bersoned,  
'Balamour d'ar hadoriou  
En em dag zo savet.  
Kerlin evid o hanna  
A gemer ar penn-baz  
Ha gand an doñjer outa,  
E rejont war ar plas.

16

Ar chañtr en-doa kollet  
E hradus<sup>19</sup> en afer;  
Hag ar Bernez e spered;  
Alamaz e vrevier:  
Niked e babillotou;  
Duge e lorgnentez  
Ha Yannig Kersaliou,  
E dok hag e vragez.

17

Erfin an Ofisial,  
Goude beza klevet  
Prokurerien ar chatal,  
En-deus o rañvoyet.  
Ki 'r Floh a zo kriminal  
Ha kement-se zo kaoz,  
N'hell ket an Iliz soñjal  
Rei setañs en o haoz.

18

Ar hi ekleziastik  
O poursu e houlen;  
A zenoñs ar hi laik  
Da justis Lezneven :  
Tud da destou zo deuet,  
War ger ar senechal:  
Mez toud ez oant a spered,  
Kerent d'an aneval.

19

Ar person, dre chañs Doue,  
En-devoa kemennet  
Medisined ar hontre,  
Da gaoud ar hi lazet :  
Gand urz d'e egzamina  
Hag a-dreuz hag a-hed;  
Da weled hag-eñ yoa  
Ar rod ampoezonet.

20

War feiz ar prosez-verbal  
Euz ar vedisined,  
Prokurer ar hriminal  
A zo bet apoeñtet  
Da zouten gwir e gevrenn,  
Hervez an ordrenañs,  
Pe en-divije souden  
War-ze faot e setañs.

21

Alvokad ar hi kontrol,  
Gwaz loen c'hoaz, evitañ,  
En-deus produet kant roll,  
Da zouten anezañ :

O supozi dre ijin  
Penaoz ki 'r goulenner  
En-doa klasket heskin  
Oh ki an divenner.

22

Setañs interlokutor<sup>20</sup>  
Rentet war an heskin<sup>21</sup>,  
Ha gondaon an daou vinor  
Pep hini d'e zispign :  
Evid trehi kement-se,  
Ar person en instant  
A ziskleir en e blede  
E gi da inosant.

23

Ar senachal estonet  
O kleved eur seurt tra  
A lavaras e ranked  
Digeri anezañ;  
Evid kaoud an asurañs  
Dre 'l lavared, moyen  
Ha gwir oa e koustiañs  
N'en-doa ket a empenn.

24

Er bourk a Lanniliz  
Ez eus eur houfr goullo  
Gand ar barrezioniz  
Galvet an archivou :  
Hennez a yoa destinet  
Da volz evid ar hi,  
Anezañ e oe 'toned  
Da gas da zigeri.

25

Ar chirurgian touet  
A zo deuet d'al lez  
Ha penn ar hi digoret  
Gand eun taol lañsetez :  
Ar person a yoa prezant  
El lez en eur skabell,  
Hag e oe gwelet patant  
N'en-doa ket a savel.



26

Evel ma oe demontret  
Oa sod ar penn chatal  
Oe souden revoket  
Setañs ar senechal.  
En e goñklusionou,  
Prokurer ar roue  
A ro c'hoaz e sufrajou  
D'ar hi war gement-se.

27

Kuzul an alvokaded  
Euz a gear a Roazon,  
A zo c'hoaz en em gavet  
E faveur ki 'r person :  
Rag ma karje, emezo,  
Ar Floh staga e gi,  
Dibaot e vije maro  
Ki 'r person ker goae<sup>22</sup>

28

Gwir eo ar hi goulenner  
A yoa ive distag.  
Hogen eur hi chaseer  
Ne dle ket beza stag;  
Ha mar divenn ar hoñseil  
Ouh beleg ar chase<sup>23</sup>  
Digand ar justis sivil  
En-deus gwir da vale.

29

Len a reom en eur bajenn  
Euz a gustum ar chas,  
Eun artikl hag a ordren  
Delher stag ar re vraz;  
Mez evid ar barbeded<sup>24</sup>  
Evel ki ar person  
O-deveus gwir da reded  
En o diskresion.

30

An artikl-mañ a gever  
Er chabistr "nescio<sup>25</sup>"  
'N hini zo toud e faveur  
Ar barbed Finao.

Ha dre ar memez gevrenn  
P'i zo braz, pe n'int ket,  
Mastined ar veleien  
Zo privilijied.

31

Ar barner o rei e setañs  
Difinitivamant,  
A chomas pell e balañs,  
Evid choaz an tourmant :  
Alafin evid astenn  
D'ar munttrer e boaniou  
Evid tri bloaz eh ordren  
E gas d'ar galeou.

32

Pa vezo deut an tri bloaz,  
E tenner anezañ,  
Neuze e roy an oll chas  
O malloziou dezañ.  
Goude e vezo devet  
E prezañs an oll bobl  
Evel al loan milliget  
Euz a Goñstañtinopl.

33

En iñstant oe skoulmet  
Ouh e harr eur chadenn  
Hag eur holier ruz staget  
Dezañ en e gerhenn.  
Dastumet eo er prizon  
Eun nebeud da bleustri.  
Pa zeuy chadennad Roazon  
Ez ay da Vrest ganti.

34

Evel-se eo kunduet  
An avantur d'e fin  
Ar harr a vezo devet  
Hervez lezenn Merlin  
'N hini en-deus ordrenet  
Devi iñtrumañchou  
Ar re o-deus servichet  
Evid ober drougou.

35

Ar hrohenn zo kivijet  
Ker kempennig ha tra  
Ha gand houarn ruz, skrivet  
Ar setañs warneza :  
An arhant zo koñsinet  
E dorn ar grefier;  
Hag an oll dle akitet  
Doh koust an divenner.

36

Oh e fri eur rod kannel<sup>26</sup>  
A zo dezañ staget  
M'on-bezo ar zoñj fidel  
Euz e varo bepred  
E gorv a zo amboumaet  
Diwar goust ar person,  
Hag en iliz afourchet  
War benmoh Sant Anton.

37

Eun tez<sup>27</sup> paper zo staget  
A-zioh penn-a-dreñv 'r hi,  
Ha gand peñturach skrivet  
"A la grosse" warnezi:  
Ki Yann Floh vade retro<sup>28</sup>  
D'ho toull, chas direzon  
Amañ ema Finao,  
Amañ 'ma fri 'r person.

38

An iliz m'ema an dra-mañ  
A yoa peñse pell 'zo.  
Esper a zo er bloaz-mañ,  
Ma geller, d'e golo  
Gand raoskl euz a Gerasker  
E tlee beza toet  
Hag ar hi en eur baner  
Douget e-tro 'r vered.

39

E Bro-Zaoz, eme 'n istor,  
Beb bloaz ar vinistred,  
A rent ar memez enor  
Da eun durkez verglet,

Gand 'n hini gwechall Doustan<sup>29</sup>,  
Evid e bunision,  
A grogas e fri Satan,  
A yoa deuet d'e denti.

40

Pa'z ay 'r person d'ar chase  
En-deus gwir da forsi  
Ar Floh pe e vugale  
D'harzal e-leah e gi;  
Mez pretant a ra Lorgant  
Mar chase ar person  
E roy urz da zaou zerjant  
D'e blanta er prizon.

41

Ar hi war a leverer  
A zo apariset  
Da wreg Yann ar Charreter<sup>30</sup>  
Noz Gouel Yann tremenet<sup>31</sup>;  
War vantell ar chiminal  
War-dro an hanternoz  
E lavaras e-leal  
Edo o vond da repoz.

42

Bez' ez eus er presipis  
E-kichenn bord ar mor,  
E-leah ma teuas Sant Patrig  
D'ober eur Purgator;  
Ar chas gwenna zo bremañ  
En arroud-ze o flas  
Hag ar plas-se a glevan  
Eo baradoz ar chas.

43

Di ez ay ki ar person,  
Da gichenn ki Tobi,  
Ha kement ki a-feson  
O-deus great eveldi,  
Dre 'r mandamant nevez  
Gand Baumont<sup>32</sup> publiet  
D'ober liz en o zouez,  
Jean-Jacques zo destinet.

44

Oremus ar hi maro,  
En e brop her hefot,  
An hini hel lavaro  
Ne varvo dre 'r roll.  
Evel-se pobl ar harter  
Bemdez livirit hi,  
En aon, evel 'm-eus dañjer  
N'ho-pe maro ho ki.

45

Ar person en-deus galvet  
Eun den-peñtr a bell bro  
Evid tenna e bortred  
Koñformma ma hello.  
Ha c'hwi, tud lann-heb-iliz<sup>33</sup>  
Reketit diganta  
M'ho-pezo en ho tiviz,  
Beb a gi dornesa<sup>34</sup>.

46

Mez petra lavarom-ni?  
N'e ket echu ar stal;  
Soñj 'zo da lakaad terri  
Ar prosez kriminal.  
Apel zo sinifiet  
Dindan ar pemzekteiz  
Ha ki 'r person oblijet  
Da bleidi a-nevez.

47

Ki 'r Floh er prizon fouret  
Da hortoz ar chadenn,  
Goude beza ruminet  
Kant afer en e benn  
En-deveus lakeat skriva  
Da Lorgant alvokad,  
Evid goulenn diganta  
E guzul, fall pe vad.

48

Lorgant en-deus respontet  
N'entent ket ar chikan,  
Mez Pikod en-deus kavet  
Eur rezon ker buan :

N'eo ket e dalh ar roue  
Eo desedet ar hi,  
Ha n'hell ket war gement-se  
Lezneven e juji.

49

E-kichenn ar presbital  
E weler 'r ouer Raouyel<sup>35</sup>  
A zepar an dalh royal  
Diouh hini ar hastell.  
Etr' an daou zalh detramant  
Eo desedet ar hi  
Ha n'eo ket parkoñsekant  
Maro toud en hini

50

Ki 'r Floh d'ar hi desedet  
A ro apell e gwenn  
Evid ma vezo torret  
Toud ar brosedurenn;  
Ar person en dialbenn  
Dirag ar parlamant  
Hag a brouv oa Lezneven  
En afer kompetant.

51

Dioh ar penn<sup>36</sup>, war e veno,  
E jujer ar chatal.  
Penn ar hi pa e' maro  
A yoa en dalh royal.  
Rag-se evid kaoud testou  
Hag ober pront erfin,  
Partoud dre ar parreziou  
'Eus great son taboulin.

52

Den ebed n'ez eus deuet  
D'al lez da reveli,  
'Balamour m'oant rañvoyet  
Evel kerent d'ar hi.  
Deuet eus eskumunugenn  
Hervez m'ema ar brud  
D'ar chas da vond d'e zouten  
Pa na dee mad an dud.

53

Hag a-gleiz hag a-zehou  
'Eus deuet chas a-vandenn  
Eur hi besk a Vroënnou  
'Zo bet ar habiten.  
Ki 'n aotrou Floh... okupet  
O lenn ar goñferañs  
Er pasach a zo beuzet  
P'edo ar vag oh avañs.

54

Mastin person Landeda  
En-deus resevet urz  
Da nompaz aparisa  
'Balamour d'an dizurz  
D'an hini edo e dañjer,  
Da rei okazion  
Mar klaske ker prest afer  
Ha ma ra e berson.

55

Ki L'Abbaye<sup>37</sup> en-deus kaset  
Ar rejant en e blas :  
An azen-mañ a weled  
Krog e benn dreist ar chas;  
Eur haz rouz a yoa gantañ  
A-zindan e gazell  
Hag a zerviche dezañ  
Da hoari ar vïel.

56

Ki 'r person a Blougerne  
Skaotet toud e batou  
N'en-deus ket gallet bale  
Da vond d'an anketou :  
Oh entani e bibenn  
D'e vestr, eo bet poazet  
Eur marh louaj a-gichenn.  
En-deus gantañ kaset.

57

Ki Traouez<sup>38</sup> avertiset  
Da vond da reveli<sup>39</sup>,  
A lakeas en e spered  
Digas Roazon d'e di.

Ar hi baill a Dremenah  
Rag n'en-divije droug  
A yeas, Katell<sup>40</sup> gand eur zah,  
D'e zougen oh e chouk.

58

Ki Lokrist en em rentet  
Da zelaou e berson,  
A yoa savet ar stered  
Pa zeuas euz ar zarmon :  
Hemañ a oa diwevad  
Kerkoulz ha ki 'r Morel  
Yann ar Bihan zo eat  
E-leh ki Plouarzel.

59

Ki filozof ar person  
emeuz a Borspoder,  
en iñterogasion  
Ne brizas respont ger.  
An argumant, emezañ,  
n'edo ket e form vad,  
Hag e responte dezañ  
O rei eun "transeat<sup>41</sup>".

60

An dog a Blouzane  
Ar leaz en e gerhenn,  
A antreprenas ive  
Mond da heul ar vandenn :  
Mez eun explod a Gemper  
A oe dezañ rentet.  
Setu eno an afer  
En-deus e zistroet.

61

Gavrig person Treglonou  
Erruet e penn beach  
Zo kavet en anketou,  
Treouill<sup>42</sup> en he langach.  
Ki an Abyann arruet  
A grias dre 'r prenest  
Biskoaz den n'en-doa gouezet  
Ken nebeud hag e vestr.



62

A barrez Lokprevalar  
Levrenn goz ar person;  
Ha bleiz an aotrou Hakar  
O-deus egzamption :  
Ober a dle ar henta  
Armoniou<sup>43</sup> ar hi  
An eil evid e wiska  
A gas neud da steuñvi

63

Ki 'r Bleunven, ar min sukret  
O tond euz ar chase  
E-touez ar bersoned  
A ya dre vanite :  
Mez pa glevas e renked  
Diskleria 'r wirionez,  
Evel pa vije saotret<sup>44</sup>,  
E tehas euz al lez.

64

E faot ar choaz koñfitur  
Ki 'r person Lezneven  
A zo bet tost da zañsur  
An eskumunugenn :  
Ki Gasneuv papillotet,  
E lost en hatogan;  
Bleiz ar sarmoniou fripet  
A zo eat evitañ.

65

Ar chatal-mañ a glevan  
N'o-doa ket toud gwelet;  
Mez beza o-doa diannañ,  
Toud klevet war gleved...  
An aotrou 'r Yaouank facht  
Defod kaoud ki da gas  
En aon ne ve sañsuret  
En-deus kaset e gaz.

66

Toud o-deveus ar chatal,  
War o le anzavet  
Edo diouh ar presbital,  
Penn ar hi desedet;

Hag evel ar presbital  
Zo, hervez ar skrijou  
Situé en dalh royal,  
Eo mad an aferou.

67

Pikod evid e gevrenn  
En-deveus objektet  
Penaos eur hi heb empenn,  
Heb penn a zo sañset,  
Ha p'eo e dalh Kervaon  
Edo penn a-dreñv 'r hi  
E ro apel d'ar person  
Da zond di da bleidi.

68

Setu aze ar gestion  
Zo savet er prosez.  
Darn o-deus opinion  
E chomo oh an drez.  
Ha va hantik va-unan  
Dioh ma vezo an dro,  
Etre penn-a-dreñv Satan  
Hag e lost a chomo.

69

Gand eur harr d'ar hi lazet  
Eo kompozet ar zon  
'N hini zo glaharet  
Hag ankenet e galon.  
Gouelit toud en eur vandenn  
Pa lennot anezi  
Me 'm-eus skuillet kalz daelou  
En eur he hompozi.